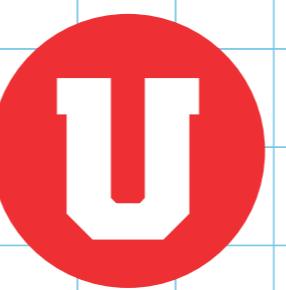

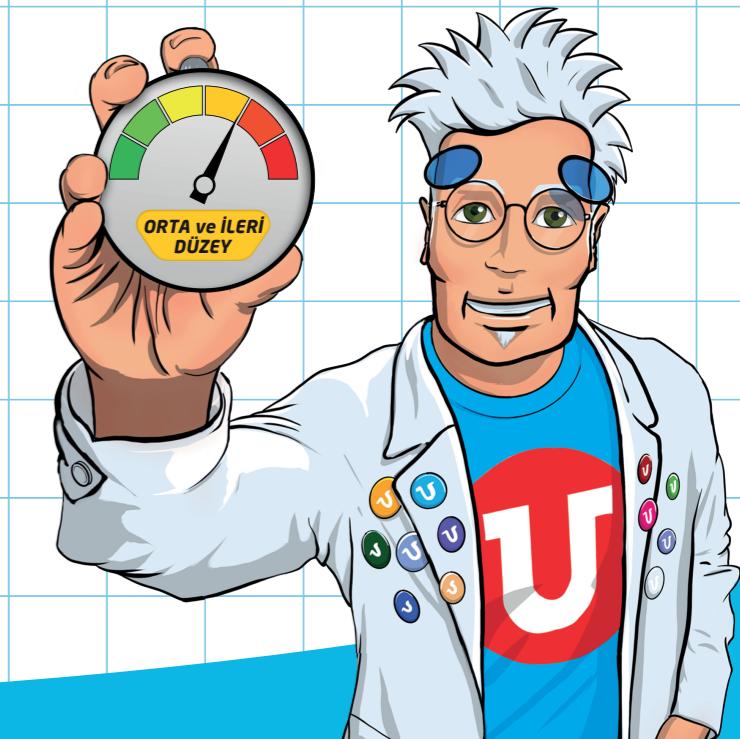
4.ÜNİTE

TYT Orta ve İleri Düzey Kimya Soru Bankası

Güçlü Etkileşimler (İyonik Bağ)

CEVHER KIZIL

GÜÇLÜ ETKİLEŞİMLER (İYONİK BAĞ)

iYONİK BAĞ

BİLESİK OLUŞTURMA

iYONİK BAĞLI BİLESİKLERİN SUDA İYONLAŞMA DENKLEMLERİ

YAYINLAŞMA

İyonik Bağ

- Metal ile ametal atomları arasında oluşur.
- Metal elektron verir, ametal elektron alır.
- Elektron alışverişi sonucu gerçekleşir.
- Metal pozitif (+), ametal negatif (-) yüklü iyon hâline gelir.
- İyonik bağ, (+) ile (-) yüklü iyonlar arasındaki elektrostatik çekimdir.

İyonik bağlı bileşikler

- İyonik bağlı bileşiklere tuzlar da denir.
- Suda iyonlaşarak çözünürler.
- Katı hâlde elektriği iletmeyen, sıvı ya da çözelti hâlinde elektriği ileter.
- İyonik bağlı bileşikler birim hücrelerden oluşur.
- İyonik bağlı bileşiklere molekül denemez.
- Kırılgandırlar.

Bileşik oluşturma

İyonik bir bileşiğin formülü bulunurken;

- İyon yükleri arasında sadeleştirme varsa yapılır.
- İyonların yükleri çapraz şekilde birbirlerinin altına yazılır.
- (+) ve (-) işaretleri kaldırılır.
- 1'ler yazılmaz.

Na^+	Cl^-	Mg^{2+}	Br^-	Al^{3+}	O^{2-}	K^+	S^{2-}

Ca^{2+}	O^{2-}	Al^{3+}	P^{3-}	Pb^{4+}	S^{2-}	Cr^{6+}	O^{2-}

^{12}Mg ile ^{17}Cl arasında oluşan bileşliğin Lewis formülünü yazalım.

^{11}Na ile ^{16}S arasında oluşan bileşliğin Lewis formülünü yazalım.

Çok atomlu iyonlarla bileşik oluşturma

Çok atomlu iyonların bulunduğu iyonik bir bileşiğin formülü bulunurken;

→ iyon gruplarının altına sayı gelecekse o iyon grubu parantez içine alınır, gelmeyecekse alınmaz.

(İyon gruplarını tek atom gibi ayrılmaz bir bütün gibi düşünün.)

Al^{3+}	SO_4^{2-}	K^+	PO_4^{3-}	Zn^{2+}	OH^-	Na^+	NO_3^-

Ca^{2+}	CN^-	Pb^{4+}	SO_4^{2-}	NH_4^+	Cl^-	NH_4^+	CO_3^{2-}

İyonik bağlı bileşiklerin suda iyonlaşma denklemleri

→ İyonik bileşikler suda iyonlarına ayrışarak çözünür.

Örnek:

$\text{Ca}_3(\text{PO}_4)_2$ bileşiği ile ilgili,

- I. Yapısında sadece iyonik bağ bulunur.
- II. İki tür iyondan oluşmuştur.
- III. Beş atomdan oluşmuştur.

yargılarından hangileri yanlıştır? (₂₀Ca, ₁₅P, ₈O)

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

Örnek:

Kararlı iyonun Lewis yapısı atomu,

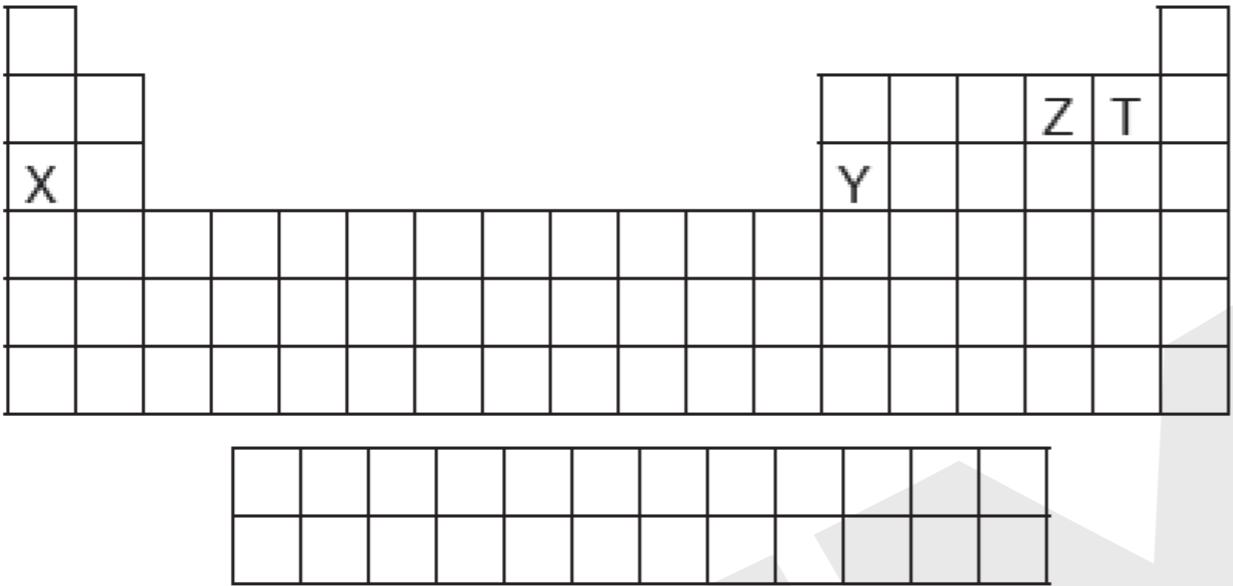
şeklinde olan X

- I. ${}_{8}O$
- II. ${}_{12}Mg$
- III. ${}_{16}S$

yukarıdaki elementlerden hangileri olabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

Örnek:

Yukarıdaki periyodik sistemde verilen elementlerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) X ile T arasında iyonik bağlı XT bileşiği oluşur.
- B) Y ile Z arasında oluşan bileşliğin formülü Y_2Z_3 'tür.
- C) Y ve T arasında oluşan bileşliğin bir formülünde toplam dört iyon bulunur.
- D) Y ile T arasında oluşan bileşliğin suda çözünmesi sonucu Y^{3+} ile T^- iyonları oluşur.
- E) İyonik karakteri en fazla olan bağ Y ile Z elementleri arasında oluşur.